

Жива ОКРАСА вашої домувки

Продовжимо розмову про природне розвивальне середовище — кутючок природи.

Серед постійних мешканців кутючка природи доцільно утримувати птахів: хвилястого папужку чи канарку.

Хто ж вони, пернаті друзі, які стали членами нашої сім'ї?

Канарки

Уже близько п'яти століть окрасою людської оселі є на диво гарні пташки — канарки. Вони добре пристосовані до домашніх умов, невибагливі до корму, життерадісні, красиво співають і добре розмножуються. Своїй назві канарки завдають Канарським островам, на яких вони живуть зграями в лісах.

Канарки — співочі птахи. Вони мають не тільки приємний голос, а й наділени чудовим слухом, музичною пам'яттю й дивною здібністю наслідувати спів інших пташок, за що їх ще називають пересмішниками.

Краще брати пташок, виведених у квітні-травні — вони більш життєстійкі, хоча канарка може виводити пташенят упродовж року. Молоді канарочки починають наочатися співу з 3—4-місячного віку.

Канарок-самців треба утримувати по одному в клітці. І якщо ви хочете чути мелодійну пісню, то краще, щоб пташок іншого виду в тій самій кімнаті не було. Також самець не повинен бачити самочки. **Клітка для канарки може бути невелика, «першого розміру».** Канарка — пташка рухлива, тому в клітці треба встановити не менше ніж дві жердини, по яких вона зможе стрибати. Жердинки мають бути круглі, з м'якого дерева, щоб у канарки не боліли лапки. А діаметр жердин повинен бути такий, щоб птах майже повністю міг обхопити її лапками. Обираючи корм для канарки, зважайте на будову її дзьобика. Пам'ятайте, що канарці не годиться грубий корм, яким годують папужок.

У раціоні харчування канарок переважає рослинний корм: зерно, насіння, фрукти, овочі, насіння злакових трав і бур'янів. Птахи харчуються коноплями, а також канарковим і салатним насінням (воно позитивно впливає на голосові зв'язки пташки). У дуже обмеженій кількості можна давати горобину. Винятком є терта морква, змішана з білим сухарем. Корисний для канарок зелений корм: сходи зеленої суміші, гілочки зеленої традесканції, листя кульбаби, салату й капусти. Усе це слід давати дозовано. Крім і петрушку не можна давати (так само й іншим птахам), оскільки вони можуть викликати отруєння. Люблять канар-

ки круто зварене яйце, посічене із сухарем. Можна давати мінеральні корми, потовчену яєчну шкаралупу та крейду.

У клітці обов'язково має бути пісок, бо піщинки — це своєрідні жорна для подрібнення їжі в шлунку пташок.

Канарки потребують багато світла, але розміщувати клітку під прямыми сонячними променями небезпечно. Щоденно птахові слід замінювати воду. Поводитися з канарками потрібно обережно й спокійно, не створюючи пташці стресових ситуацій, бо від нервового шоку вона може скинути пір'я (так зване линяння переляку). І про це обов'язково попередьте свою дитину. Залучайте її також до догляду за канаркою, до приготування корму й до прибирання в клітці.

Спільні турботи допоможуть вам краще пізнати свою дитину й вплинути на неї. Усі клопоти по догляду за канаркою компенсирують чудові пісні пташки й нові струни доброго серця вашої дитини, вашої «рідненької пташечки».

Співоча пара

Хвилясті папужки

Птахи належать до найбільш естетичних з усіх живих істот, вони здатні поліпшити настрій і самопочуття людини, дати їй суто емоційну насолоду. Багато людей віддають своє дозвілля догляду та спостереженню за поведінкою пернатих друзів, відпочивають біля них, слухають їхній спів і милуються їхньою красою.

А скільком батькам доводиться чути: «Мамо, я хочу пташку!» І тоді, утомившись від прохань і вимог, ви розумієте, що більше не можете чинити опір. І влаштовуєте собі дитині свято! Зробили ви дуже розумно, бо гасити потяг до живої природи не слід ні в кого, тим паче в дитини. Виникає запитання: «А яку пташку заводити в домі?»

«Найрозумніші» й досить невибагливі для домашнього утримання хвилясті папужки. Вони здавна стали кімнатними. Якщо ви віддали перевагу саме цій пташці, то зважте на те, що разом із папужкою можна буде прожити багато років, він стане супутником вашого життя, членом родини. До покупки пташки треба підійти досить розважливо. Почитайте чи поцікавтеся в досвідчених птахівниках про хвилястого папужку. Вибираючи пташку, візьміть

Світ природи

Порозмовляємо із задоволенням

до уваги, що вона має бути рухливою, без «лисин» на тілі, з блискучим пір'ячком і помірно вгодованою. На відкритій ділянці шкіри не повинно бути подряпин, ранок та інших пошкоджень. Якщо в пташки поганий апетит, її постійно хилить на сон, вона млява, мружиться та ховає голівку під крило — ця пташка «проблемна» й може загинути. Якщо ви маєте змогу ощасливити не тільки свою дитину, а й пташку, добре було б попіклуватися про гідну компанію для неї. Хвилясті папужки живуть у природі великими зграями. І ця звичка в них залишається й у клітці. Самця від самочки можна відрізнити за такими ознаками: самець трохи більший, ніздяні восковиці в нього блакитні, натомість у самки — сині, а під час гніздування — бурі.

З папугами завжди пов'язують уміння наслідувати мовлення людини. Хвилястих папужок це не особливо стосується. Щоправда, бувають випадки, коли окремі птахи, переважно самці, яких утримують поодинці (немає поруч інших птахів), навчаються вимовляти деякі слова й навіть коротенькі фрази, до того ж, їхня «мова» має скрипучу «дикцію». Отже, якщо ваші квартирні умови не дають зможи утримувати сім'ю хвилястих папужок, вибираєте молодого самця, бо «дівчинку» навчити говорити неможливо. **Пам'ятайте, що розмовляти з вами за наказом ніхто не буде, «розмова» пташки — складна наука, що потребує терпіння.**

Годування птахів треба організовувати так, щоб вони одержували повноцінний корм і були ситі впродовж дня. Та птахи страждають не лише від голоду, а й від перегодування. Не маючи змоги багато літати, вони надмірно товстіють і хворють. Також шкодять пташці протяги.

Звісно, деякі незручності під час звикання вас до пташки й пташки до вас цілком компенсує насолода, яку ви отримаєте від спілкування з нею. А як багато добрих почуттів ви сформуєте в своєї дитини!

Учимо хвилястого папужку говорити

До того як навчати хвилястого папужку говорити, його слід спершу приручити. Звісно, для цього треба брати якомога молодшу пташку. Найкраще брати самця, який щойно вилетів із гнізда, і відсадити його в окрему клітку. І більше жодних птахів у кімнаті не має бути! Що менше ваш вихованець чутиме голосів своїх братів, то легше буде вам у вашій роботі.

Приречати пташку до себе слід під час годування. Саме тоді починайте повторювати ім'я свого улюблена. Хвилястий папужка звикає до вас і з часом сам вимовить своє ім'я. Близький постійний контакт викличе до вас довіру. Показником цієї довіри буде те, що пташка сідатиме на вашу руку чи плече. Сама підставить вам свою голівку, потішно схилившись до вас, щоб їй почухали під очком чи біля вушного отвору. Вона ніби нагадує вам, що живе сама, що зробити їй приємно можете тільки ви, її господар.

Починайте навчання пташки з одного-двох слів — для старту цього буде достатньо. Як правило, папужка починає говорити у віці 80—90 днів. Спочатку вимова слова буде нечіткою. Не засмучуйтесь — дикція з часом налагодиться. Поступово в словник пташки вводьте нові слова. До шестимісячного віку в словниковому запасі папужки може бути доволі багато слів.

Публікацію можна використати як консультацію для батьків.

Віра ЛЮБАРОВА,
викладач Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка,
член НСЖУ

Гра «Хто де живе»

Птахів ми зустрічаємо щодня на вулицях міста, у парках, а іноді й у приміщеннях. Тож перевіримо спостережливість:

- з'ясуємо, який птах де живе: у куточку живої природи, у природному середовищі (куточок природи і, наприклад, парк намалюйте разом із дітьми);
- знайдемо домівку кожного птаха.